Warachtige tydinghe vande schoone aenghevange-ne victorie die Godt de Scheeps Ar-made uyt Enghelandt naer Spaengien af-ghevaren, verleent heeft, over de Armade des Coninck van Spaengien, ende ero-veringe der Stadt Cadiz ofte Calis Malis, ende andere plaetsen in Andalusie, ẽn wes meer aldaer ghe-schiet is.

Ghedruckt uyt de mont der schippers die van daer comen,
1596.

Hier nae volcht eenen Brief/ gheschreven wt Enghelandt/ van weghen sommighe Schepen/ de welcke wt Engelsche Armade afgheveerdicht zijn om de goede tijdinge aen die Coninginne hare Mayesteyt te brenghen/ eñ is alsoo wt gecopieert ende gheschreuen aen de Eersame Heeren ende Ghedeputeerden tot Middelburch.

E voorschreuen Armade op den xxviij. dach Junij. ANNO 1596 Ten opghaen vanden daghe gearriviert zijn de voor Kalis Malis/ gheleghen in het quartier van Spangien genaemt Andalusie/ ende heeft aldaer gevonden in seer stercke Slachordre/ Die Armade van weghen die Coninck van Spangien/ sterck wesende vierentwintich Galeyen/ oock vier Galioenen/ ende ooc een Schip genaemt Sancte Philippe/ groot wesende acht hondert last/ op hebbende tachtentich metalen stucken gheschuts/ ende ooc noch vier Petaesen/ Elck een op hebbende sesthien metalen stucken/ ligghende al tsamē

tusschen

tusschen de Galeyen als een halue Mane.

Den Admirael van Enghelandt vernemẽ
den Vyant in alsulcken staet/ so heeft hy met
een groote furie geragiert op den Admirael
van Spaengien/ ghenaemt sinte Philippus/
die welcke heeft hem ter Deffentie ghestelt eñ
heeft seer dabberlijck geschotẽ / doch den voor
schreuen Engelsches Admirael zijne Charge
gedaen hebbende/ is eenen anderẽ Admirael
van de selue Armade op den Spaengiaert ge
uallen/ die hem insghelijcx teghens den seluen
sterckelijck weerde / maer ten derde reyse den
brant daer in geschoten zijnde vanden Admi
rael ende de schepen deser vereenichde Neder-
landen ouer tschip genaemt sinte Philippe eñ
oock ouer zijn ander Schepen d'ouerhant ge-
cregen/ mit alles dat daer in was/ die reste heb
ben haer niet vele ghewert/ maer geuancke-
lijck opgegeuen/ maer stracx sonder ghenade
alle ghedoot.

Hebben oock daerenbouen gekregen noch tses-
tich groote gheweldige Schepen/ die welcke gela
den waren om na Indien te varen met alderhan
de Coopmanschap daer toe dienende / midtsga-
ders noch twee Schepen gheladen met hondert
ende vijftich metalen stucken Gheschuts/ om al-
soo ouer te voeren nae de Stadt Lisbona.

Den xxix. daeg Junius/ soo heeft ons volck de
Brugghe van Kalis Malts voorschreuen inghe-
nomen/ liggende aen het vaste Landt van Anda-
luzia/ ende daer op soo hebben sy gheslaghen meer
als vijf hondert Edel luyden te Peerde.

Den xxx. dach Junius / soo hebben sy Malis Malis met ghewelt / ende oock met stormender handt ingheno men/aldaer seer vele Soldaten in waren/de welcke sy meest al tsamen met dē sweer de hebben omghebracht.

Eñ noch soo hebben oock voor warachtich ver claert diversche Schippers die welcke gecomen zijnde eensdeels van sinte Lucas / ende eensdeels van Port a Port/welcken Schipper hebbe alsoo verclaert/als dat doen ter Tijdt binnen sinte Lucas so grooten verschrickheyt eñ vreese was/dat ingevalle maer ontrent ses oft acht Schepen derwaerts hadden gecomen / so souden sy de Stadt van sinte Lucas in hebben gecregen/alsoo vluchden een yegelijck wt om zijn lijf te salveren.

Copye van een breef wt Enghelant, geschreven den 24 Iunius.

ALsoo de Coninclijcke Majesteyt van Engelandt een heerlijcke ende Coninclijcke Armade van Schepen ten oorloge heeft toegherust/als opt voor desen gehoort oft ghesien is gheweest / om haren vyandt den Coninck van Spaengien daer mede te besteken / tot hare hulpe nemende sekere Schepen vande Maiesteyt vā Vranckrijck ende Schot landt/ als mede ontrēt 30. Schepen vande Heeren Staten dergeunieerde Nederlantsche Provincien. Welcke Armade inde Maent Junio laest leden uyt Pleymuyen ende andere Havenen van Enghelandt / sterck zijnde

zijnde ongeveerlijck 262. seylen/is afghezeylt /ha-
res cours nemende naer de Capo de Finisterre.

De overste deser vlote/zijn de E. Grave Rob-
bert van Essex ende Ewe / Baroen Feres van
Chartley/Boutchiir eñ Lueuen.etc.ende Char-
les Houward/Barsen van Effingam / opperste
Admirael van Enghelandt/vergeselschape zijnde
met vele Heeren ende Edelluyden/die haer in dese
Vlote begheven hebben/har leven te wagen voor
hare Coninghinne/ende hen een eeuwighe naem
te maken. De Overste der Schotsche Schepen
zijn ooc treffelijcke Heeren ende Edelluyden. De
overste vanden Heeren Staten / is de Admirael
Jonckheer Johan van Duvenvoorde/eñ naest
hem opper Capiteyn Merten Segersz.

Den 29. Junij liet haer de Vlote inde See sien
van door den harden storm bevonden zy hare ex-
ploict te doene.

Den laesten Junij heeft haer dese Conincklijcke
Armade laten sien voor Cadis/inde Atlandtsche
oft Barbarische Zee.

Den eersten Julij zijn zy rechts loefs geloopen
inde Baye van Cadiz/ende aldaer soo danighe te-
ghenweer ghevonden van Schepen die soo't schee-
ne haer getroost waren in goeder ordeninge leggē-
de/namentlijck seven Galioenen/ daer beneffens
des Coninckx opperste Schip/S. Philippo/tbeste
dat opt gemaeckt is/hebbende zijns gelijcken qua-
lijck int seylen groot duysent lasten hebbend zijn
huyt alsoo ghevoedert/dat een goet stuck geschut
daer niet door en mocht schieten/ ghewapent met
60. metalen Canons/op hebbende onder Eedelen
als andere Soldaten ende Bootsgesellen omtrēt
12. houdert man/onder tbeleydt vanden vaillan-

ten

ten Capiteyn Francisco columbo, de welcke aende Consils oft regenten van Sevilien gheschreuen hadde dat hy den Armade van Engelant wel getroost was.

Hebbende daer en bouen noch 60. Caraken/als Coopvaerders/die gereet waren naer de West-Indien te varen/24. Galeyn/ende drie Patassen/ die geballast waren met geschut. Dese alle fraey in ordre gestelt wesende als een halue Maen / den Admirael van S. Philippo hem voor wt vertonende/werde dat geweldich trompetten ghelupt ghehoort/ daer werden ghesien alle de heerlijcke vlagghen ende topstanders van alle dese tweederley Conincklijcke Schepen. Ende in taenvallen is de engelsche Admirael voor upt ghecoomen/ende schutgeveert gehouden tegen S. Philippo/ hem bespringende nu van voren/nu van ter zyden / vā alle canten op hem treffende/ende daer mede affhoudende een ander schip in zijn plaetse/ende soo elck Admirael zijn beurte / somma hy heeft hem gheweert tot sinckens toe/ ende so nae tlandt gehouden/ende den brant daer inne ghesteecken/die hem cost bergen die mochtet doen/ end is terstont an eene bouen maten gemene grote slachtinge geschiet/somma de spaengiaers siende beroofte van haren Admirael S. Philippo beroofft hebben de wijck genomen/eenige inde Baye van Cadiz/som mige na Herodes crieck/andere nae Puerto S. Maria dan zy zijn alle inde Engelsche handen gecomen. Dit is alles geschiet den eersten Julij. 1596.

Copye eenen breef geschreuen den 29,

Myn Heere/op huyden is hier seker tydinge ghecomen van Schippers / comende wt Spangien/die sulcks aen die Heeren Staten alhier verclaert hebben / dat de

Engelsche Vloote Calis Malis den twedẽ deser hebben verouert/ dan het is heel bloedich toe ghe gaen/ ouermits eenige oorloochs schepen tot tien toe/ ende twintich Galeyen daer tegens resistantie deden/ de welcke alle t'samen syn verouert/ het volck om hals gebracht ende daer naer Calis in ghenomen met ghewelt/ ende alles vermoort dat inde wapen was/ so dat men seecker houdt dat vanden vyandt wel 1500. man soude ghebleuen zijn. De Oorlochsschepen vanden vyant syn met seer goede ordre verouert/ elc Admirael heeft zijn antocht gehadt met beurtẽ. Onsen Admirael met de Hollantsche Capiteynen hebben mede wel hun deuoir ghedaen.

VAn Rowanen/ vanden 24. Julij/ schrijuẽ den derden eñ vierde deser/ dat sy Rota, Puerto S. Maria, Puerto Real geplundert hebben/ ende daer na getrocken na S. Lucas, ende aldaer groote tegẽweer geuonden/ mits de Edellupden opt Casteel geuulucht/ so dattet met gewelt gewonnen moeste worden/ so dattet niet is toegegaen sonder groot verlies van volck aen beyde zijden.

DE belijdinisse van de gene die uyt Calis ghevlucht zijn/ den derden Julij/ verclaren tot S. Lucas comende/ dat de Brugge vant Eylant terstont af gebroken worde. Item datter vele Caualieros van Cerces ghebleuen zijn/ dat haer de Duytschen in Cales best geweert hadden/ dan conden de Engelschen vant landt niet weren om hare Trummelaers daer sy so geweldich wt schotẽ dat de Nederlanders ooch te lande hebben gewest Item datter twe Galeyen zijn ontcomen/ ende 4 inde gront geschoten/ 18. verouert/ ende daer toe verouert al de reste vande Schepen/ ende dat haren Admirael S. Philippo om den hals was.

Copye van een Brief uyt Vlissinghen den lesten Iuly 1596. geschreven.

IS ingecomen cleyn Albert Jansz. Cop ende Harman Michielsz. ende hebben hare anckers gespilt voor Calis/welcke Cop verclaert heeft/verstaen te hebben tot Doveren/dat in Pleymuyen inghecomen waren/vijf schepē met gequeste uyt de engelsche Vlote in calis Malis, confirmerende het innemen van dien. Ende dat de Stadt inghenomen zijnde/ettelijcke dagen daer nae aldaer gearriveert zijn 18. schepen uyt Indië/niet wetende van tselve innemen/ inde Baye van Cadiz ghecomen zijnde/hebben haer bevonden omcingelt vande Engelsche Armade/diesick insgelijcs opghegeven ende int ghewelt der Engelsche Vlote ghecomen zijn.

Verclarende voorts dat uyt het volck uyt dese vereenichde Landen ghesonden/genomē zijn 900. hoofden onder Capiteyn Cap die sic te lande oock begheven hebben/hem seer cloeckelijck draghende/jae segghen/ meer resisten ofte inval ghedaen te hebben/ dan drie duysēt Engelsche/ eñ de wyle daer meer Schippers gecomen zijn/sullen de Heeren van als breder verwittighet zijn.

FINIS

